“PARLAYAN ŞEHİR”

Bilkent Üniversitesi Tiyatro Bölümü ve Oyun Yazarı, Yönetmen OIKE Yoko Ortak Yapım Projesi “Parlayan Şehir” Gözlemci Raporu

Yazar: Baran DANIŞ (Editör/Milliyet Sanat)

The Japan Foundation (Japonya Tanıtma Vakfı), Usagi Stripe Tiyatro Topluluğu’nun başkanı, oyun yazarı ve yönetmen OIKE Yoko’yu, Japonya ile Türkiye arasındaki diplomatik ilişkilerin tesisinin 100. Yıldönümü vesilesiyle Ankara’da bulunan Bilkent Üniversitesi ile ortak yapım projesini yürütmek üzere Ekim-Kasım 2004 tarihleri arasında yaklaşık dört hafta süreyle görevlendirdi.

Üniversitenin Tiyatro Bölümü 2. ve 3. sınıf öğrencilerinden seçilen öğrencilerin oyuncu olarak katıldığı projenin dört hafta süren ortak yapım hazırlıkları ve sonucunda ortaya çıkan sahneleme ile Oike ve Bilkent Üniversitesi öğrencilerinin karşılıklı etkileşim yoluyla yeni bilgiler edinmesi hedeflendi.

Şehirlerdeki yalnızlıkla ilgili bir hikaye olan “Parlayan Şehir” oyunu 15 Kasım 2024 tarihinde Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Oda Tiyatrosu’nda prömiyer yaptı. Oyun daha sonra 16, 19 ve 26 Kasım 2024 tarihlerinde aynı salonda ve 22 Şubat 2025 tarihinde Çankaya Belediyesi Doğan Taşdelen Çağdaş Sanatlar Merkezi’nde izleyiciyle buluştu.

Performansın ana hatları:

Tarih: 15, 16, 19, 26 Kasım 2024 ve 22 Şubat 2025

Süre: 70 dk.

Yer: Bilkent Üniversitesi MSSF Oda Tiyatrosu

Künye:

Yazan/Yöneten: OIKE Yoko

Çeviren: İnan Öner

Uyarlayan: Sena Demirağ

Yardımcı Yönetmen: Akira Kanazawa

Işık Tasarımı: Yılmaz Ertekin

Proje Koordinatörü: Gizem Gürer

Oyuncular: İrem Naz Aloğlu, Elif Ekizoğlu, Burak Toptaş, Mustafa Salih Altay, Sıla Karadaş

Teknik Asistan: Akın Çalışkan

Teknik Ekip: Elif Yeşil, Emilya Nilya Aktaş, Cengiz Uzel Keçeoğlu, Pelin Bilsu Budak

Teknik Destek: Onur Alp Tingiz

Birinci Bölüm: Proje Başlangıcı

1986 yılında Osaka'da dünyaya gelen Oike Yoko, Nisan 2010'dan itibaren Japonya'nın önde gelen tiyatro yazarlarından biri olan Hirata Oriza'nın yönettiği "Seinen-dan" adlı tiyatro grubunun prodüksiyon bölümünde çalışmaya başladı. Aynı yıl Ekim ayında "Usagi Stripe" adlı tiyatro topluluğunu kurdu. Mart 2019'da iki baba ve bir kızdan oluşan "sıradan" bir ailenin öyküsünü anlatan "Virgin Blues" ile 2018 yılında Umut Toprakları Tiyatro Ödülleri'nde Hokkaido Tiyatro Ödülü'nü kazandı.

Aralık 2021'de Japonya'nın kamu yayın kuruluşu olan NHK'nın özel dramalarından "İnai Kamoshirenai"ın senaryosuyla "Asian Academy Creative Award 2021 EN İYİ ORİJİNAL SENARYO" ödülüne layık görüldü. Nisan 2024'te Nihon Üniversitesi, Sanat Fakültesi, Tiyatro Bölümü'nde Doçent olarak göreve başladı. Son senaryo çalışmaları arasında her ikisi de NHK'da yayınlanan cumartesi draması "Percent – Yüzdelik" ve akşam draması "Ben ve Gelecekteki Kendim!?" bulunuyor.

1985 yılında modern Türk tiyatrosunun duayen sanatçısı Cüneyt Gökçer önderliğinde kurulan Bilkent Üniversitesi Tiyatro Bölümü, Türkiye'nin ilk özel oyunculuk bölümüdür. Bölüm, lisans öğrencilerini yetkin tiyatro sanatçıları olarak yetiştirmek amacıyla uluslararası üne sahip ödüllü bir öğretim kadrosuyla eğitim sunmaktadır. Modern stüdyo ve sahnelerde verilen bu eğitim, öğrencileri mezuniyet sonrası Türkiye ve dünya sahnelerinde başarılı birer sanatçı olmaları için gerekli sanatsal araçlarla donatmaktadır. Titiz bir müfredata sahip olan Bilkent Tiyatro Bölümü, Türkiye'nin birçok öğrencisi için birincil tercih olma özelliği taşımaktadır.

Kasım 2023'te Türkiye'yi ziyaret eden OIKE, Türkiye'de sahne sanatlarıyla ilgili pek çok profesyonelle, tiyatrolar ve üniversitelerle görüş alışverişinde bulundu. Bunlar arasında, Türkiye'nin ilk özel vakıf üniversitesi olan Bilkent Üniversitesi'nin Tiyatro Bölümü, OIKE Yoko ile ortak yapım projesi gerçekleştirmeye ilgi duydu ve bu sayede çalışma başlatıldı.

Proje kapsamında Oike ve Bilkent Üniversitesi öğrencilerinin karşılıklı etkileşim yoluyla yeni bilgiler edinmeleri, bunun neticesinde ortaya çıkacak eserin Türkiye'de mümkün olduğunca çok tiyatro seyircisi ve sahne sanatları profesyonelleriyle buluşturması, bunun gelecekte iki ülke arasında sahne sanatları alanında daha fazla etkileşimi teşvik etmesi ve son olarak projeyle Japonya'nın tanıtımına katkı sağlanması hedeflendi.

Oyun Hakkında:

Fabrika dumanıyla kaplı küçük bir kasabadaki lisenin sanat atölyesi. Üçüncü sınıf öğrencisi Matsuzaki ve ikinci sınıf öğrencisi Hana, "şehir planlama" dersi veren öğretmenleri Ishino'yu beklerken psikolojik bir testle zaman geçirirler.

Ishino bir zamanlar bu şehirde boş bir meydan tasarlamıştır. Hana'nın kardeşi Yuzuru o meydanın yakınında bir fabrika işletmektedir. Etrafındakiler onu "uzaylı" olarak aldandırmaktadır. Çok geçmeden gizemli bir kadın Matsuzaki'nin karşısında çıkar ve ona kocasını kaçıran uzaylıyı görüp görmediğini sorar.

Yönetmen Oike "Parlayan Şehir" oyununu şöyle anlatıyor: "'Parlayan Şehir' şehirlerdeki yalnızlıkla ilgili bir hikayedir. Bu eserde "uzaylı" olarak adlandırılan ve "başkaları tarafından anlaşılmakta zorlanan" karakterler yer almaktadır. Ancak dünyalılar arasında bile birbirini anlamanın zor olduğunu ve modern insanlar olarak her birimizin içinde bir yalnızlık duygusuyla yaşadığımızı düşünüyorum.

Buna rağmen ve bu nedenle, başkalarıyla bağlantı kurmak isteyen inşaların hikâyelerini anlatmak amacıyla bu eseri yazdım. Oyun ilk kez Japonya'da 2022 yılının kasım ayında sahnelendi."

Yönetmen Oike Yoko tiyatro felsefesini ise şöyle anlatıyor: "Japon tiyatro tarihine baktığımız zaman geleneksel tiyatrodan sonra yeni akım ya da yeni tiyatro denilen akım geldi. Bu akımda daha çok Batı'dan gelen tiyatro eserlerinin çevirileri ve uyarlamaları yapıldı. Buna karşılık olarak da 'underground' diyebileceğimiz bir akım başladı. Buna eklenen bir 'sessiz tiyatro' (quiet drama) akımı başladı. Bu akımda günlük, sıradan hayatı anlatan bir akım bu. Bu akımın temsilcilerinden Oriza Hirata benim etkilendiğim asıl isim oldu. Bu akımda önemli olan izleyicinin oyundan çıktığı zaman algısının değişmesini sağlamak. İnsanların günlük hayatın sıradanlığında bir değişiklik ve farklılık olduğunu düşünmelerini sebep olacak oyunlar sahneleme amacındaydı Hirata. Ben de özellikle onun diyalog yazımından etkilendim. Bir sahnede üç farklı alanı kullanmak ve biraz absürtlük katmaksa farklılaşmak istediğim noktalar oldu."

Oyun için seçmeler Eylül 2024'te Bilkent Üniversite'sinde bir atölye çalışması yapılarak gerçekleştirildi.

- Seçmelerde hangi noktalara dikkat ettiniz?

Oike Yoko: "Provalarda "Parlayan Şehir" metnini kullanmak yerine farklı bir metin kullanarak bir grup çalışması yaptık. Genelde seçmelerde kullandığımız bir senaryoydu. Bu senaryonun özelliği içinde aslında temel bir yapı sunup bir yandan bazı boşlukları barındırması. Bu boşlukları oyuncular grup çalışması içerisinde daha özgür biçimde kendileri dolduruyor. Bu çalışma neticesinde uygun gördüğümüz oyuncuları seçtik. Seçmeler sırasında oyunun başarısı kadar oyunumuza uygun olabilecek isimleri de belirlemeye çalıştım."

- Daha önce bu tarz uluslararası ortak bir çalışmada yer aldınız mı?

Oike Yoko: "Prodüksiyon olarak ilk kez uluslararası bir ortamda yer alıyorum ama başka çalışmalarımız oldu. Şu anda çalıştığım projenin gerçekleşmesini sağlayan Japonya Tanıtma Vakfı'nın YouTube'daki yer alan videoların altyazılarıyla ilgili bir projesinde onlara katkı vermiştim. Geçen sene Kasım ayında bu projedeki filmlerden biri Türk Japon Vakfı'nda seyirciye sunulmuştu."

- Türk kültürüne uygun olması için oyun metninde bir değişiklik yaptınız mı?

Oike Yoko: "Japonya'ya özgü unsurları korudum. Karakterlerin isimleri, para birimi, oyunun içinde kullanılan Monopoly'ye benzeyen "Hayat Oyunu" gibi özellikleri çıkartmadık, aynen koruduk. Oyunun Japonya'da geçtiği anlaşılıyor yani. Fakat provalar esnasında Türk seyircisinin kültürel olarak anlamakta zorlanabileceği, Japon kültürüne yabancı birisinin anlaması için zor olabilecek bazı unsurları değiştirmeyi düşünüyoruz ama çok ufak değişiklikler olacak bunlar. İzleyici bir Japon oyunu izlediğinin farkında olacak."

İkinci Bölüm: Provalar

Oyunun provalarının tamamı 24 Ekim – 14 Kasım 2024 tarihleri arasında Bilkent Üniversitesi MSSSF'de gerçekleşti. Yardımcı Yönetmen Akira Kanazawa ilk haftadaki provalara katıldı, 1 Kasım 2024 tarihinde Japonya'ya döndü. Kalan provalar yönetmen Oike Yoko gözetiminde devam etti.

24 Ekim tarihindeki ilk prova okuma provası olarak tamamlandı. Okuma provasında anlaşılmayan yerler, öğrencilerin yorumları odak noktası oldu.

Ertesi gün oyuncular sahneye çıkarak prova devam etti. "Parlayan Şehir" oyununda farklı bölümler aynı sahnede oynanıyor. Bölümler sahnede yer alan bank, masa gibi dekorlarla farklılaştırılmış

dolayısıyla bir sahne bitip diğeri başladığında oyuncuların sahneye giriş-çıkışı ve bunun hızı önem kazanıyor. Oyuncuların ilk kez sahne performansı sergiledikleri provada dikkat edilen en önemli noktalardan biri buydu. Yönetmen okuma provasında oyuncuların kendilerini rahat hissetmediği veya tam olarak anlamadığı durumlar olabileceğini düşündüğünü ancak sahneye çıktıklarında herkesin gayet iyi ve keyifle oynadıklarını gördüğünü belirtti.

Yardımcı Yönetmen Akira Kanazawa da benzer düşünceleri paylaştığını ifade etti. Okuma provası sonrası oyuncuların sahneye çıkmasıyla projenin bir anlamda ete kemiğe bürünmesi onu da heyecanlandırmışa benziyordu. Proje başlangıcında az da olsa endişeli olduğunu dile getiren Kanazawa provaların başlamasıyla endişenin yerini heyecan ve mutluluğa bıraktığını söyledi ve Japonya'daki tiyatro çalışmalarının da aynı heyecan ve duygularla başladığını, oyuncularda da benzer duyguları gördüğünü ve bu açıdan hiçbir fark olmadığını ifade etti.

Provalar esnasında aklıma takılan en önemli konulardan biri dilin (ve aslında biraz da kültürün) oyuncular ve yönetmen için bir sorun oluşturup oluşturmayacağı idi. Tercüman Sena Demirağ provalar sırasında yönetmen ve oyuncular arasındaki iletişimi çok başarılı bir şekilde kurdu. Ancak oyun metni, oyuncu ve yönetmen arasındaki ilişki nasıl olacaktı?

- Proje sırasında sizi en çok zorlayan şey ne oldu? Kültür, dil gibi farklılıklar bir bariyer oluşturdu mu?

Burak Toptaş (Yuzuru Sasaki): "Çeviri ile çalışıyor olmak bir süre beni çok zorladı. Şanslıyız ki süreç boyunca işini çok kalite ve özveriyle yapan bir çevirmene sahiptik. Böylece Japon kültürünü ve onların beklentilerini anlamak daha kolay oldu bizim için."

- Provalar esnasında dil sizin için bir problem oluşturuyor mu?

Oike Yoko: “Oyunu yazan kişi olduğum için çok sorun olmuyor. Oyunun tercümesi Japonca’ya karşılık gelecek şekilde bir tablo halinde hazırlandı, oradan takip edebiliyorum. Oyuncuların vücut dillerinden nasıl bir canlandırma yaptıklarını anlayabiliyorum.”

Akira Kanazawa: “Her ne kadar Türkçeyi anlamasam da provalar benim için de sorunsuz geçiyor. Oyun metnini bildiğim için hangi sahnenin olduğunu anlayabiliyorum. Sahne dışında Oike’nin anlattıklarını da zaten tercümanımız çeviriyor. Provalar ilerledikçe oyuncularla birbirimizi, tavırları anlayabiliyoruz.”

Provalar boyunca yönetmen ve oyuncular arasındaki iletişim hiç kopmadı. Sürekli karşılıklı fikir alışverişi, yeni öneriler, iki tarafın da sorunlu gördükleri noktaları açıkça belirtmesi oyunun sahnelenme sürecine olumlu yönde katkıda bulundu. Yönetmen Yoko oyuncuların konsantrasyonu bozulduğunda ya da herhangi bir nedenle oyundan düştüklerinde onları teşvik etmesi dikkat çekiciydi. Ayrıca provalar boyunca sabırlı ve sakin karakterini daima korudu. Oyuncular da metni kavrayabilmek ve tam anlamıyla sahneye yansıtabilmek için tüm provalarda disiplinli ve özverili bir şekilde çalıştı.

- Projeye yaklaşım, provalardaki çalışma biçimi, tiyatro anlayışı gibi hususlarda Türk oyuncularla Japon oyuncuları karşılaştırırsanız neler söylemek istersiniz?

Oike Yoko: “Modern Japon tiyatrosunda doğaçlamaya pek yer yoktur, provalar ve gösterim dahil olmak üzere tüm replikler metinde olduğu gibi kullanılır. Türkiye’de ise tam tersi biraz daha doğaçlamaya açık bir şekilde çalışıldığını gözlemledim.”

Akira Kanazawa: “Ben çok fazla bir fark olmadığını düşünüyorum. Japonya’da metne sadık kalan oyuncular evet var ama farklı oyuncularla farklı deneyimler yaşıyoruz. Japonya’daki ortamdan çok farklı değil aslında.”

Prova sürecinde benim için en can alıcı nokta prömiyere 1-2 gün kala gerçekleşen bir tartışma esnasında yaşandı. Oyunun artık tamamının prova edildiği ve sona yaklaşıldığı bir akşamda oyuncular Burak Toptaş (Yuzuru Sasaki) ve Mustafa Salih Altay (İşino Hoca) masa başında sohbet ettikleri bir bölümden memnun olmadıklarını belirtti. Aslında prova süreci boyunca elbette bunun gibi pek çok an yaşanmış, tartışmalar da oyuncular ve yönetmen arasındaki fikir alışverişinden sonra her seferinde bir neticeye bağlanmıştı. Ancak bu kez, muhtemelen artık oyuncuların da oyunu baştan sona defalarca oynayıp detaylara da hakim olmalarında dolayı tartışma tüm oyuncuların kendilerince aksayan yönleri belirtip yönetmenle tartıştıkları bir ana dönüştü. Oyuncularla yönetmenin karşılıklı oturup sahneleri nasıl daha iyi hale getirebileceklerini tartışmaları, kimi zaman yönetmenin önerisini kabul edip kimi zaman da reddederek kendi önerilerini sunmaları yalnızca bu proje için değil sanat ve yaratıcılık adına da izlemesi keyifli bir tartışmaydı. Tüm çalışmanın zirve anı burasıydı diyebilirim. Bu tartışma süresince Yoko hem oyununu savundu hem de oyuncuların fikirlerini alıp onlarla uzlaşabilme becerisini gösterdi. Yuzuro ve İşino arasındaki sahnenin nasıl çözüldüğüne gelince… Oyuncular tartışma esnasında yönetmenden sahneyi kendilerine bırakmalarını istedi. Yönetmen de oyuncuların doğaçlama yapma isteğini kabul etti. Yoko'nun modern Japon tiyatrosunda doğaçlamaya pek yer olmadığını, Türkiye'de ise tam tersi olduğunu ifade ettiğini hatırlarsak, yönetmenin oyuncuların tarzlarına göre çözüm üretmesi yine proje adına olumlu sayılacak noktalardan biriydi.

- Bugüne kadar buna benzer uluslararası bir tiyatro projesinde yer aldınız mı?

İrem Naz Aloğlu (Hana Sasaki): "Evet, daha önce bölümümüze ABD, İran, Polonya gibi ülkelerden davet edilen uluslararası sanatçı ve yönetmenlerle çeşitli projelere katıldım. Ancak, bu benim Japon bir yönetmenle sahneye çıktığım ilk uluslararası tiyatro projemdi. Bu projede yer almak, yalnızca tiyatro anlayışımı değil, aynı zamanda kültürlerarası çalışmanın keyfini ve zorluklarını deneyimlememi sağladı."

- Oike Yoko ile Türk yönetmenleri oyuna yaklaşımı, yönetmenliği, prova süreci, tiyatro anlayışı gibi yönlerden karşılaştıracak olursanız ne söylemek istersiniz?

Elif Ekizoğlu (Gizemli Kadın): "Yoko ile çalışma sürecinde iletişim ve karşılıklı anlayış çok ön plandaydı. Yoko her birimizin yaratım sürecinde rahat olmasını ve karakterlerimizle kurduğumuz ilişkide kesin kalıplar olmadan çalışmasını sağladı. Oyunun gereklilikleri çerçevesinde kendi karakterim adına oldukça özgür çalıştım. Kişisel iletişimde oldukça naif ve ince düşünceli bir yönetmen Yoko. Bu da oyuncu olarak rahatsızlıklarımı ya da aklıma takılan pürüzleri rahatlıkla paylaşabilmemi sağladı."

Oyun için gerekli dekorun ana bileşenleri ve sahne Bilkent Üniversitesi Tiyatro Bölümü tarafından sağlandı. Ancak oyundaki kitap, içecek, taş gibi ufak sahne eşyaları bizzat oyuncular tarafından temin edildi. Bu da projenin oyuncular tarafından ne derece sahiplenildiğini göstermesi açısından önemliydi.

Üçüncü Bölüm: Prömiyer ve İzlenimler

Oyunun prömiyeri 15 Kasım 2024 tarihinde Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Oda Tiyatrosu'nda gerçekleşti. Tamamı dolu olan salonda gerçekleşen performans kısıtlı prova süresine rağmen başarılıydı. İlk fark ettiğim şey seyircinin reaksiyonu oldu. Seyirci oyunu sıcak karşıladı, oyuncular da bu sıcaklığı hissedip aynı enerjiyle karşılık verdiler. Bu da oyuncuların özgüvenini ve performansın kalitesini yükseltti.

Elbette her sanat eserine yönelik eleştirilerde olduğu gibi seyircilerin olumlu yorumları kadar olumsuz yorumları da vardı. Prömiyer sonrasındaki sahnelemeleri izleyen seyircilerden gelen tepkilerde kimisi klasik bir tiyatro metni olmadığı için oyunu anlamakta zorlandığını söylerken kimileri de bunla bağlantılı olarak bu tarz metinlere sahip oyunlarda oyuncuların role girmekte zorlandığını belirtti.

©Ayça Eren

- Genel olarak projeyi değerlendirecek olursanız ne düşünüyorsunuz? Sürecin başındaki beklentinizle prömiyer sonrası hislerinizi karşılaştırırsanız neler söylemek istersiniz?

Sıla Karadaş (Matsuzaki): Açıkçası oyunu ilk okuduğumda kafamda canlanan şey temsilde oynadığımız şeyden çok daha farklıydı. Gösteri sonrası gelen izleyici yorumlarıyla beraber Yoko'nun kafasında ne yaratmaya çalıştığını ve aslında ne kadar güzel iş çıkardığımızı anladım. Beklentimden çok daha yüksek ve çok daha farklı bir noktadayız diyebilirim.

- Bir oyuncu olarak size neler kattı "Parlayan Şehir"?

Mustafa Salih Altay (İşino Hoca): "Parlayan Şehir" bana ifade etmenin tek bir yolu olmadığını öğretti. Daha önce öğrendiğim yalın oyunculuk anlayışı, bazı sahnelerde kendimi yabancı hissetmeme neden olsa da tiyatroda doğru ya da yanlış diye bir şey olmadığını ve farklı anlayışlara uyum sağlamamız gerektiğini fark ettim. Bu proje, oyunculuğumu çeşitlendirmem ve yeniliklere açık olmam gerektiğini anlamamı sağladı.

Bilkent Üniversitesi Tiyatro Bölüm Başkanı Jason Hale ve Bilkent Üniversitesi Tiyatro Bölümü Öğretim Görevlisi, Proje Koordinatörü Gizem Gürer prömiyer sonrası görüşlerini şöyle ifade etti:

Jason Hale, Bilkent Üniversitesi Tiyatro Bölüm Başkanı: "Bilkent Üniversitesi Tiyatro Bölümünde global bir vizyonla oyunculuk eğitimi sunuyor ve tiyatro eğitiminde evrensel işbirlikleri gerçekleştirmeyi çok önemsiyoruz. Her yıl sahneye koyduğumuz oyunlar, uluslararası festivalimiz, atölye, gezi ve etkinliklere davet ettiğimiz uluslararası sanatçı ve yönetmenlerle öğrencilerimizi dünya platformlarında başarılı birer sanatçı olmaya hazırlıyoruz.

Japonya ve Türkiye arasındaki diplomatik ilişkilerin tesisinin 100. yılında, Japonya Tanıtım Vakfı ve Japonya Büyükelçiliğinden gelen bu sanatsal işbirliği teklifi Bilkent Üniversitesi Tiyatro Bölümü Başkanı olarak beni çok mutlu etti. Bu yıl, çağdaş Japon oyun yazarı Yoko Oike'yi bölümümüzde ağırlamaktan ve ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerimizin yer aldığı bu prodüksiyonu yönetmesinden

memnuniyet duyduk. Bilkent Üniversitesi Tiyatro Bölümü olarak sanatın birleştirici gücüne inanıyoruz ve iki ülke arasındaki sanatsal dostluğu pekiştiren bu etkinliğe ev sahipliği yaptığımız için mutluyuz."

Gizem Gürer, Bilkent Üniversitesi Tiyatro Bölümü Öğretim Görevlisi, Proje Koordinatörü: "Yoko Oike'nin 'Parlayan Şehir' metni dünyadaki çağdaş tiyatro biçimleri içerisinde Japon tiyatrosuna özel bir yaklaşımı yansıtan yeni ve etkileyici bir metin denemesi. Yoko Oike, metaforik anlatımıyla yalnızlaşma kavramı üzerine incelikli ve farklı bir üslubu olan bir oyun ortaya çıkarıyor. Japonya'dan olmasının yanı sıra kendine has üslubu olan özgün bir kadın yönetmeni ağırlamak, bölümümüzdeki öğrencilerimizin eğitim sürecine büyük katkı sağladı. Bu projede iki kültür arasındaki hem organizasyon hem de sanatsal olarak bir araya gelişi koordine etmiş olmak da benim için özel bir deneyim oldu."

©Ayça Eren

Yönetmen Oike'nin prömiyer sonrası oyuncularla ilgili görüşü şöyle:

"Türkiye'ye gelmeden önce oyuncuların aynı okulda okumasından dolayı tarzlarının benzer olabileceğini düşünmüştüm. Ancak çalıştıkça gördüm ki hepsinin tarzları ve yetenekleri farklı, güçlü oldukları noktalar ve zorlandıkları yerler başka başka. Bu da Japonya'daki duruma benziyor aslında. Herkes rolünü çok güzel sahiplendi. Hafif bir dikkat bozukluğu olsa da hemen toparlayarak tekrar o karaktere büründüklerini gördüm. Türk oyuncular doğaçlamaya nispeten daha yatkın ama bu tarzı da çok beğendim, daha 'yumuşak' bir tarz olduğunu düşünüyorum."

Yoko Oike ve oyuncularla geçirdiğim süre boyunca farklı kültürlerden gelen insanların bir araya gelip anlamlı bir şey ortaya koymaya çabasını izlemek benim için son derece keyifliydi. Birlikte çalışan bu kişilerin birbirleri arasındaki ilişkinin zamanla gelişmesini gözlemlemek, kısa bir mola anında ayaküstü ama –tercüman aracılığıyla da olsa- samimi sohbetleri, bir tartışma anında zıt fikirlere sahip olmaları, uzlaşmaları, prömiyerde oyun sona erdiğinde oyuncuların alkış için sahneye Yoko'yu ısrarla çağırmaları, vedalaşmaları coğrafi ve kültürel anlamda birbirine uzak sayılabilecek bu kişilerin aslında yan yana aynı noktada durduklarını ve aynı hikâyeyi paylaştıklarını gösterdi.

Son söz olarak bu projenin Türkiye ve Japonya arasındaki kültürel ilişkiler kapsamında ileriki dönemlerde yapılması düşünülen ortak projeler ve işbirlikleri için teşvik edici ve ilham verici olduğunu düşünüyorum.

©Ayça Eren

BARAN DANIŞ
Gazeteci, editör

1982 yılında Ankara'da doğdu. 2005 yılında Bilkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İletişim ve Tasarım Bölümü'nden mezun oldu. Aynı bölümde sinema üzerine yüksek lisans yaptı. Bitirme projesiyle 6. Tiflis Uluslararası Film Festivali'ne katıldı. Reklam ajansı, web sitesi ver dergilerde metin yazarlığı ve editörlük yaptı. Çeşitli gazete ve dergilerde yazıları yayınlandı. Şu anda Milliyet Sanat dergisinde plastik sanatlar editörü olarak çalışmalarına devam ediyor.